

Published and distributed under permit (No. 596) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. gos.

"DARBININKAS"

— Eina —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams \$4.00
Užrubekį metams 5.00
Bostone ir apylinkėse metams 5.00

"DARBININKAS"
386 BROADWAY, Boston 27, Mass.
Tri. South Boston 630.

VOL. VI, No. 128 (708)

UTARNINKAS, LAPKRIČIO 8 D., 1921.

Kaina 4 centai.

Lietuvos Reikalai.

LIETUVOS ATSIŠAUKIMAS.

Kaunas, lapkr. 4. — Lietuvos valdžia kreipėsi į Tautų Lygą, prašydama, kad Lyga paimtų į savo globą Vilnių ir Vilniaus žemes, Želigoskio užimtas. Prašoma greitai veikti, idant paliegti persekiojimus, kuriuos lenkai veda prieš Vilniaus gyventojus.

(Šita žinia apie Lietuvos atsikreipimą į Tautų Lygą del lenkų rengiamų pogromų Vilniuje buvo amerikoniškuose laikraščiuose. Todėl dabar ptaogi proga kelti protestus prieš lenkų barbarijas).

DR. GRINIUS IŠVAŽIAVO Į UŽSIENIUS.

Vašingtonas, XI — 4 d. (Liet. Inf. Biuras). — Eltos pranešimu Lietuvos Ministeris Pirmininkas, Dr. Grinys, dėl akių ligos išvažiavo į užsienius. Ministerio Pirmininko pareigas eina Dr. Puryckis.

SUOMIŲ ATSTOVAS LIETUVAI.

Vašingtonas, XI — 4 d. (Liet. Inf. Biuras). — Eltos pranešimu spalio 17 d. po Suomijos pripažinimo Lietuvos Nepriklausomybės de jure, Suomijos Vyriausybės nuskyrė pasiuntinybės sekretorių p. Heino Sylvanderį Suomijos atstovu — chargé d'affaires ad interim Lietuvai Kaunan.

Suomijos spauda įpatingu džiaugsmu ir pasitenkinimu sveikino pripažinimą Lietuvos Nepriklausomybės, iškelia energingą Lietuvos kovą dėl nepriklausomybės ir nurodo į pavyzdinę ekonominę Lietuvos padėtį.

LIETUVOS UŽSIENIUOSE ATSTOVŲ KONFERENCIJA KAUNE PASIBAIGĖ.

Vašingtonas, XI — 4 d. (Liet. Inf. Biuras). — Eltos pranešimu lapkričio 1 d. pasibaigė Lietuvos Užsieniuose

Atstovų konferencija Kaune. Konferenciją užbaigus Užsieniu Reikalų Ministeris, Dr. Puryckis, pakvietė Lietuvos užsieniuose Atstovus, Lietuvos diplomatinį korpusą (skyrių), Ministrų Kabineto narius bei partijų vadus vakarienės Metropolitai viešbučio salėse.

IS LIETUVOS.

Kaunas, lapkr. 7 (Association Press). — Iš visų Lietuvos kraštų ir kaimyniškos Rusijos žemės tūkstančiai žmonių buvo suplaukę į Kauną per kelias pastarąsias savaites gauti Amerikos konsulo vizas keliauti į Ameriką.

Desėtkai žmonių, sakantį turį giminių Amerikoje, jau padavė aplikacijas vizoms. Amerikos konsulas Edwards ir jo štabas pramato, kad Kaunas bus antra Varšava skaičium norinčių į Ameriką važiuoti.

DARBININKŲ REIKALAI.

STREIKAS MENKSTA.

New York. — Pieno išvežiojų streikas silpnėja. Kompanija skelbia, jog 70 nuoš. normalio išvežiojimo atliekama.

KIEK SUVAŽINEJO.

Washington. — Pereitais 1920 metais automobiliais suvažinėta ir užmušta 9.000 žmonių. Ant 100.000 gyventojų suvažinėta 10.4, o užpernai ant 100.000 gyventojų suvažinėti atsėjo 9.4.

PALEIDO PASIKESINTOJA ANT GYVYBES.

Rymas. — Paliuosuta Antonio Alba, kurs 1912 m. bandė nužudyti karalių.

ZUVO 30 ŽMONIŲ.

London. — Finlandijos laivas Kustavi ištiktas audės audros nuskendo. Prigėrė 30 žmonių.

NUDORĖ PREMIERĄ.

Tokio. — Japonijos premieras Hara tapo nudurtas. Piktadarys durtuvu pervėrė ministerių pirmininkui (premierui) krūtine.

PAVADINO ISDAVIKŲ.

Honolulu. — Japoniškas laikraštis Shinpo gavo žinią iš Japonijos sostinės apie premiero nužudymą. Pranešama, kad piktadarys smeigdamas durtuvu į premiero krūtine sušuko "Tu išdavike." Premieras buvo prielankus Amerikai. Piktadarys buvo 19 metų amžiaus.

UŽDEREJO GERIAU.

Washington. — Šiemet visose valstybėse, išskiriant Rusiją, kviečių prikulta, kaip agrikultūros departamentas skelbia, 2.852.825.000 bušelių. Tai 190.000.000 bušelių daugiau, negu pernai. Šio rudens pasėliai visame šiauriniame pussalyje išrodo pušėtinai.

PADARĖ 11 KRATŲ.

New Bedford, Mass. — 40 policistų iš karto padarė kratas vienuolikių klubų. Rado lengvų gėrimų, bet rado ir naminės ir "real old stuff."

NUSIZUDĖ.

Worcester, Mass. — Turčinukas Alexander J. Moir, John C. McInnes kompanijos prezidentas, nusisovė. Patūdyš buvo labai turtingas. Kompanija, kuriai jis prezidentavo, turi didžiausią departamentinę krautuvę Worcesterį.

DERYBOS EINA GERAI.

London. — Ainių rateliuose optimistiškai kalbama apie taikos derybas su Anglijos valdžia. Jei kas nors netikėto neatsitiks, tai derybos bus pabaigtos į kelias dienas.

L.D.S. Reikalai.

BŪKIME TVARKŲS.

Bėgalo daug nesusipratimų ir klaidų pasidaro dėl to, kad neprišlaikome tvarkos.

Gerb. LDS. nariams, skaitytojams ir prieteliams jau kelius kartus buvo pranešta kokios tvarkos reikia prisilaikyti, kad gavus greitą ir gerą patarnavimą. Prisi laikymas nustatytos tvarkos sumažina darbą ir išlaidas.

Mūsų organizacijoje yra trys svarbiausi skyriai ir nieko bendro neturi vienas su kitu. Jie visi yra tos pačios organizacijos, tik atskirai vedami. Labai dažnai tie skyriai sumaišomi ir atsikreipiama ne ten kur reikėtų.

Sakysime, administracijai siunčiama straipsniai, korespondencijos, atsišaukimai ir tt., kuri nieko bendro su tuo neturi. Tais reikalais reikia kreiptis redakcijon. Adresuojant ant voko (konverto) reikia pažymėti "Darbininko" Redakcijai.

Siunčiant prenumeratus, spaudos darbus, užsakymus ant knygų ir kitokių daiktų adresuojant užtenka pažymėti tiesiog Darbininkas.

Kreipiantis LDS. reikalais, siunčiant mėnesinius raportus ir aplikacijas naujų narių, prašant informacijų apie LDS, nariai mainydami adresą ant voko (konverto) adresuojant reikia pažymėti Lietuvos Darbininkų Sąjungą arba trumpintai L. D. S. Centras.

Ypač mainant adresą reikia prisilaikyti šios tvarkos. "Darbininko" prenumeratoriai mainydami adresą adresuokite administracijai, o nariai Lietuvos Darbininkų Sąjungai.

Beto, niekados ant vieno laiško neraišykite visiems trims skyriams jeigu norite gauti greitą atsakymą. Bile kuris skyrius gavęs laiską, kur atsikreipiama į visus tris, negali duoti atsakymą už visus, o tik už tą kuriam buvo adresuotas. Atlikęs perduoda kitam. Tai gi iki pasiekia paskutinį, labai dažnai, net ir svarbus reikalas būna suvėluotas. Apart to sugaištama hereikalingai brangaus laiko, nes tokį laiską turi perskaityti visuose skyriuose nuo pradžios iki galui.

Tikimės, kad gerb. L. D. S. nariai, "Darbininko" skaitytojai ir prieteliai atkreips dėmesį į šį mūsų pranešimą ir prisilaikys turėdytos tvarkos, kas žymiai palengvins mūsų darbą.

A. F. Kucilys,
L. D. S. Centro Sekr.

FRANESIMAS.

Sekantis, ketvergimis, "Darbininko" numeris bus 8 pusl. Bet subatinis dėl pėtyčioj pripublamos vi sudintos šventės neišeis.

KOVAI PRIES SLAPTĄ SVAIĞALŲ PARDAVINĖJIMĄ.

Washington. — Prohibicijos komisijonierius Haynes prašys kongreso sekantiems metams paskirti \$10.000.000 kovai prieš slaptą svaigalų pardavinėjimą.

NERENGĖ IŠKILMIŲ.

Ryga. — Rusijos valdžia nerengė ketvirtų metų bolševikinės revoliucijos sukurtų iškilmių. Kitais metais iškilmės buvo kuodižiausios ir sujungtos su propaganda pasaulinės revoliucijos.

NUSTATĖ RUBEŽIŲ.

Paryžius. — Ambasadorių Taryba nustatė rubežius tarp Albanijos ir Serbijos. Užgyrė su rubežiais pataisomis rubežių padaryta 1913 m.

DIDELIS GAISRAS.

Weehawken, N. J. — Erie geležinkelio kompanijos jarduose buvo didelis gaisras. Sudegė sandėlis, keletas traukinių, kurių vagonai buvo pilni gėrybių, 30 prilioduotų baržų ir tt. Nuostolių už apie \$1.000.000.

GERB. KLEBONŲ DOMEI.

Ką tik išėjo iš spaudos

"Pirma Ispazintis"

MAŽAS KATAKIZMELIS

prirungimui

Prie Pirmos Ispazinties

—

S. v. Komunijos.

Sutais

GERB. KUN. F. JUSKAITIS.

Cambridge'o, Mass. Klebonas.

Labai parankus ir lengvas

KATAKIZMELIS vaikų klaimams

prisirungimui prie Pirmos Ispazinties ir S. v. KOMUNIJOS.

Gražiais popieriais apdarys.

Pusl. 32.

Gerb. Klebonams imant ant

syk daugiau, parduosime už

papigintą kainą, būten: \$7.50

už 100 egz. Vienas egz. išleis

na 75c.

Tai gi gerb. Klebonai ma-

lonekite pasikubinti su už-

sakymais.

"DARBININKAS"

386 Broadway, Boston 27, Mass.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

FREIDA (Kauno apsk.). — Rugsėjo d. šių metų vėl prasidėjo sodininkavimo bei daržininkavimo mokykla. Deja! Tą mokyklą telankos vos apie 30 jaunuolių. Mat, mūsų ūkininkai dar ligi šiol nemoka įvertinti panašių mokslo įstaigų, nors mokslas, kuras bei patarnavimas jose duodama veltui.

ZYPLIAI (Šakių apskr.). — Dvasiškoji Seimų seminarija lenkų ištremta iš savo nuolatinės buveinės Seimų du metu glaudėsi Zyplių dvare. Didžiulis sodas ir puikūs kadaisia parkai, gaisrus susidūmėjusiais medžiais, saldino ištremtųjų auklėtinių bei profesorių vargus. Deja, šiemet pakilus auklėtinių skaičiui nuo 27 beveik iki 50, nenoromis tenka apleisti šis puikus bet ankštas mūsų tėvynės kampelis ir pasieškoti erdvesnių rūmų. Ir štai 5 dieną spalio keliolika vežimų išvežė visą seminarijos turtą į Gėzus, iš kurių gal Dievulis leis neužilgo sugrįžti į visų pasilgtąją mūsų Vyskupijos sostinę Seimius.

J. Paukštys.

PLATELIAI. — Katalikiškasis jaunimas pradėjo judėti-krutėti dar vokiečių laikais, nors ir slėgė sunki vokiečių letena, bet spietėsi po Kristaus vilaiava ir dirbo kiek galėjo Dievo ir tėvynės labui. Dažnai darydavo slaptus susirinkimus, kuriuose svarstydavo savus bėgamuosius reikalus; ruošdavo vakarus ir tt. Leido kas antrą savaitę rankraštinių laikraščių vardu "Saulutė". Prie jo dirbo gabesnis katalikiškasis jaunimas. "Saulutės" artimesnieji bendradarbiai buvo šie: kun. P. Malokapskis — redaktoriumi (dabar jis mokinas Ryme), Jonas Bražinskas, Jonas Narvaišis, Pranas Montvydas (dabar mokinas Telšių gimnazijoje VIII kl., ateitininkas). Taip pat buvo daug kitų kurie dirbo. Jonas Norvaišis labai skaudžiai mkentėjo nuo vokiečių. Kąleėjime J. N. išprotejo. Vokiečiai nuvežė i Tauragės pamišelių namus, tame pasveiko. J. Norvaišio suareštavimas nebeleido jaunimui veikti. "Saulutė" sustojė eju. Papūtus šiek tiek laisvesniam vėjeliui jaunimas pradėjo vėlai veikti. Katalikiškasis Platelių jaunimas yra daug pasidarbavęs tėvynės labui. Platina kiek galėdamas savo organą: "Pavasari" ir kitus katalikiškus laikraščius. "Pavasario" kuopa pirkto Lietuvos paskolos boną ir šiaip dirba visuomenės labui. Paremkit platelių jaunimą katalikiška literatūra, kuri jiems bus didžiai reikalinga, siųsdami šiuo adresu: Jonas Bražinskas, Belungėnų k-mas, Salunės paštas, Kretingos apskr., Platelių m. Lithuania. Taip pat čia nesnaudžia ir socialistai įvairaus plauko.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

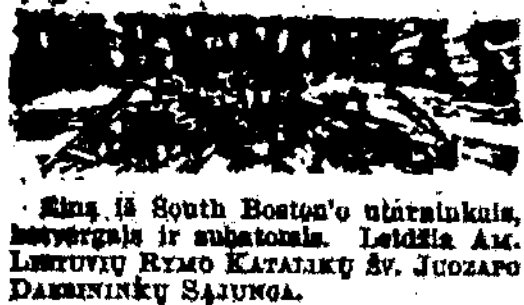
Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

Žiogas.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)
THE LITHUANIAN TWO-WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor.

Subscription Rates:
Yearly \$4.00
Half-yearly \$2.00
Foreign countries yearly \$5.00

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Viso pasaulio darbininkai
vienigai Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenę gelbėti.

ZEMĖS REFORMA ANGLIJOJ.

Nuo neatmenamų laikų didesnę Anglijos žemės dalį valdo visokie didikai, aristokratai. Kunigaikščiai, grafai, markizai, baronai valdė didžiausius dvarus. Valdė jie tuos dvarus iki pat pastatinių laikų. Bet didysis karas pradėjo vykinti žemės reformą Anglijoje ir ji vykdoma ypatingu būdu. Nepraėda dienos, kad laikraščiai nepagarbintų žinios apie tai, kad toks ir toks kunigaikštis, grafas ar markizas išpardavęs išpardavęs savo dvarus.

Kunigaikščiai ir kiti didikai parceliuoja pardavinėja savo dvarus ne delto, kad suteikti Anglijos bežemiems žemės. Tą daryti juos priverė nauji mokesčiai. Prieš karą dvarų savininkai nuo viršaus 2,000 svarų įplaukų per metus mokėjo 10 nuoš. o dabar turi mokėti 60 nuoš. Dvarininkai patyrė, kad sunku verstis tokiais mokesčiais mokant ir be to pakilus algoms ir apskritai dvarų vedimui ant 150 nuoš. Rendavoti ir gi negalėjo. Kad išsigelbėti nuo bankrutu dvarininkams nieko kito neliko, kaip parduoti dvarus ir išpardavinėti. O žemės pirkėjų Anglijoje yra tiek ir tiek Beto takas ant palikimų pakeltos iki 40 nuoš.

Taip tai be revoliucijos be jokių ginklų, be ermyderių, ramiu, tvarkingu būdu Anglijos dvarininkų žemė pereina į žmonių rankas.

KARAS, KURIS NESIBAIGIA.

Karas tarp tautų, tarp valstybių baigiamas taikos sutartimis. Kaip baisus ir žiaurus toks karas nebūtų, bet ateina laikas, kad viena pusė pasiduoda, padaroma taikos sutartis ir kareiviai eina sau namo.

Yra ir kitoks, negu minėtas, karas. Tai pramoninis karas, karas tarp kapitalistų ir darbininkų. Šis karas nesibaigia. Gal būtų, kad galų gale šitai pramoninis karas brangiau atseina valstybėms, negu tikrasis karas. Štai delegatų renkami į nusiginklavimo konferencijas. Gal kas nors iš jos ir bus. Gal bus sutarta mažinti ginklavimą.

Bet nėra vilties, kad kas susauktų pramoninius ir darbininkus į konferenciją, kur būtų sutarta neauginti savo jėgų.

Darbininkų ginklavimas, armijų didinimas ir muštravimas turi eiti. Kapitalistai yra paskelbę toms darbininkų jėgomis karą. Jų obalsis *Open Shop*. Nedarbas kapitalistams talkininkauja.

Darbininkai neprivalo nusiminti, o savo padėti pamatę turi uoliau griebtis apšvietimo ir organizuotis.

NUTILDE "L. BALSĄ"

Kauno "Laisvė" spalio 19 dienos laidoje praneša, kad Pažangiečių organas "Lietuvos Balsas" tapo uždaras. Artimiausieji prie to laikraščio asmenys buvo ex-prezidentas A. Smetona, prof. Voldemaras ir kanau-ninkas kun. Tumas.

LAIKRAŠČIAI IS LIETUVOS.

Šiomis dienomis iš Lietuvos atėjo "Laisvė" spalio 19 ir 21 d., "Karys" spalio 13 d. ir spalio 20 d. "Darbininkas" spalio 8 d. ir iš Škotijos "Tiesiųjų Draugas" spalio 22 dienos.

Visuose yra labai daug indomių žinių ir pasiskaitymų. Dabar gerb. prof. kun. Bučiūnį paėmus "Laisvė" redaguoti, tas laikraštis ypatingai indomus ir smagus.

Išsirašykite tu laikraščius. Už \$1.00 gausite 50 egz. įvairių laikraščių.

SANDARIEČIAI APLEIDŽIA SAVO PARTIJĄ.

Sandariečių Centro Valdybos narys P. Juras aprašydamas laisvųjų darbuotojų pasaką, daug eisybės. Pažymi, kad laisvųjų tverimui fondai ir organizacijos viena po kitai žlunga. Tas pats yra ir sandariečių partija. Kas geriau gali žinoti organizacijos stovį, kad ne C. Valdybos narys. Štai ką jis rašo apie sandariečius:

"Sumanyta ir sutvarta politinė partija, tai yra, Amerikos Lieuvių Tautinė Sandarė, bet ir ta organizacija daugumai tu sumanytoji nusibodo..."

Kur čia nenubodo, tokie pliaukalai. "Sandaros" redaktorius pats pats T. F., kumigus ir t. t. gal ne vieną sandariečių ir iš praso išvarė.

Toliau rašo: "...ir jie apleidžia ją, (vadina sandariečių partiją) išsižadėdami net ir savo brangaus darbo ir sąjū."

Vadinasi tie, kurie darba ir lėšų pridėjo prie suorganizavimo sandariečių partijos apleidžia ją, negalėdami pakelti dabartinio sandarokų nesėkmes politikavimą. Ką jau bekalbėti apie pačius darbininkus. Nebent tamsūs nusipratus darbininkas dėtusi prie principinių sandariečių.

PRANEŠIMAS

A. L. R. K. Fed. Bostono apskritys skyrių valdyboms.

Gerb. Fed. skyrių valdybos malonėsite prisijungti savo raštiniui ar visos valdybos narių atnaujinimui, kad būtų galima, reikalingi prisijungti greičiau susijungti ir taip gėl žinėjimo kuris skyrius priklauso prie šio apskritys. Praneškite taipgi ir skyrių numerius, nes reikia įtraukti knygospa. Tą stengkitės kuogreičiausiai padaryti.

Pranešimus siųskite apskr. raštiniui:
Mikolas M. Kamandulis,
20 Faxon St.,
Montello, Mass.

KAS GINDĖTI LIETUVŲ KOLONIJOSE.

WATERBURY, CONN.

Senai pagirtas darbų miestas, bet šiais laikais darbai čia mažai pasigerino, žmonių daug yra bedarbio; nors kurie jau ir pradėjo dirbti, bet visiem numušė užmokestį, ir iš jų pačių daugumas nedirba pilną laiką.

Maistas dar vis kyla brangyni. Bedarbiai ir mažai dirbantį žmonėnai susirūpinę kokia ateitis bus tolesniu laikui.

Kartu daug nugalėdino šaltas ankstybas ruduo; žiemos sulaukus dar bus daugiau skurdo ir nedarbeklaus.

Visi ulpa, bėdavoja ant sunkių laikų, bet laikai patys per save nepasitaiko; laimingi tie, kurie buvo taupūs, tie ir bedarbės laikais yra linksmesni.

Visoki kiti tautiški dalykai, vos slinkte slenka pamaži.

KAI KURIEMS BROLIAMS IR SESUTEMS LIETUVIAMS LABAI SVARBU.

Sumažėjus mūsų mieste darbams, sumažėjo ir lietuvių skaičius; didžiulima išvažinėjo į kitus Amerikos Valst. miestus o darbų sau ieškoti; bet pirmiaus kurie mūsų mieste, Waterbury, Conn. gyvena, jiems yra daug laisvų iš tėvynės ir iš kitų šalių prisijungia; mes manome, kad tie laikai yra svarbiu tiems, pas kuriuos jie rašyti; kaip kurie laikai daugiau kaip pusė metų yra prisijungti; mes tikime, kad tu laikų savininkai yra kur nors gyvenanti plačioje Amerikoje, todėl meldžiame Gerbiamosios Redakcijos šį straipsnį savo laikraštyje atspausdinti, tuomi padarysime sulys artimo meilės brolišką užuojautą ir patarnavimą.

Aukščiausi mištieji laikai yra visi sukratę mūsų Bankoje kraštos (paštos) skyriuje ir laukia tu laikų adresantų.

Daug laikų yra dar prisijungti iš Rusijos, regis tremtinių išbegusių karės laikuose.

Mes žinojme, kad laike karės mūsų mieste, neapsakomai gerai darbai ėjo, tuomet lietuvių čion buvo privažiavę iš visos plačios Amerikos, bet dabar tu žmonių čion nėra, o laikai jų čion yra atėjo, kur ieškoma jų pačių arba jų gėjų ir draugų; bet nežinia kur jie yra?

Kurie manote, kad gali jums būti sukratę prisijungti, ypatingai tie, kurie kada nors gyvenote Waterbury, Conn., klauskite mūsų.

Laikų klausdami rašykite šiuo adresu:

K. Kašėmėkas—Banking House,
797 Bank Street,
Waterbury, Conn.

P. S.: Gal kuomet atspėsiu su laiku, tad parasyti ir laikų savininkų vardus, bet jų nemažai yra.

J. V. Kovas.

RACINE, WIS.

Nedarbas.

Nors nedarbas siauria visose šalyse, bet sulgyinus su Racine, jis stovi pirmoje vietoje, nes jau nuo 1 d. rugpjūčio 1920 m. dirbtuvės viena po kitai užsidarė; ir didis skaitlis darbininkų jau virs metų laiko bedarbiauja. Nors nekuriuos dirbtuvės su 10-taj. dalimi darbininkų dirbo, bet dabartinio laiku paleidžiami ir pastarieji darbininkai. Viena didžiulų dirbtuvių Racine yra Case T. M. Co., kurioje išdirbama įvairias kuljamas mašinas, geolinius inžinierius ir visokios rūšies žemdirbystės įrankius. Sustojimas minėtos dirbtuvės palietė ir nekurius kitas dirbtuves, ypač geležies liejyklas, kuriuos gamina reikalingus dalykus del Case T. M. Works. Be žemdirbystės įrankių išdirbėjų ku-nios, kaip minėjau suvirį metalo lauko kuro, užsidarė kitokių išdirbėjų visi metai šioje kolonijoje.

MONTELLO, MASS.

Iš mūsų kolonijos daug ko būtų pasakoti, bet korespondentai dalyvaujanti viešame veikime netyrė laiko žinutę rašyti. Štai 5 lapkričio prasidės šv. Roko parapijos šventė, kurioje teisė iki 12 d. lapkričio. Uolėnieji parapijonyes smarkiai dirba, kad padarius fėrus interesus ir patraukiančiais.

Darbai čia po biški eina, bet šitū atvažiuojant ypač geležinių neimasių darbo gauti. Čia darbai galima sakyti, lengvi — bovykis su čėvėryku, kai su kiaušiniu.

Pastaruoju laikų čia pradėjo atvykti nepageidaujamų svečių. Teko pastebėti štai kas: atvyksta "koks svečias" iš kitur ir darbo niekur negavęs apsigyvena, nusiperka boilerį, išduria skylę ir pradeda "mėnesieną" sunkti. Bet visuomet ir neilgai tas darbas sekasi, tik žinrėk guzikuoti "dėdės" ir bekrastų "mėnesieną" su visais mekaniškais, gi patį mekanišką besodind už artistiška išpintų geležiniais virbalais durelių ir languelio. Ten būdamas palydi visą savo uždarbį. Čia būdo iš Pensilvanijos atvykus viena porėla, kuri ten, kaip girdėjom gyventis, kaip brolis su seserimi. Bet tarpe jų pradėjo atsirasti seserėninkų. Bet lapkr. 2 d. ir juodu negalėtingai "dėdės" išvežė su bagkom. Dar neteko sužinot kiek už tą "ekskursiją" užsimokėjo. Patartina iš kitų kolonijų nevažiuoti tokio darbo dirbti, nes vietiniai tokius "promonikus" pradėjo persekioti. Teko sužinot, kad ir iš Bostono atvyko moterėlis su trimis vaikais čia tikią "promone" varyti. Nežinau, kad ir jai ilgai seksis.

Spalio 30 d. apie 8 val. vakare ant Belužės ave. pasigirdo ir pelėdos miške, skardus balsas: gelbėkit! gelbėkit! Nugi kas ten galėjo atsitikti? O-gi, broleli, puslaimisvamių su laisvamaniams bonkomis pradėjo "sveikintis". Vienas sakė: tu mano išgėrei, gi kitas — o kam tu mano išmaukė. To rezultatas buvo toks, kad vienas be šonkaulio nuvežtas ligonbutin, o kito \$4,000 banko užbaikyti. Tai mat, kas be tikybės, tas ir be proto ir žmoniškumo. Gėda laisvamaniams. Juk laikas jau susiprast. Gana juokinti pasauli.

Montellietis.

WESTVILLE, ILL.

LDS. mėnesinis susirinkimas atsisub 17 d. lapkričio šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje tuojaus po mišni. Broliai darbininkai, malonėkite dainuoti lankytis į susirinkimus, kadangi nesilaikant nieko gero negalima nuveikti del L. D. S. Valdyba turi vargti kolekтуodama mėnesines mokesčius po namus. Taipgi turime raginti ir kitus prisijungti prie Darbininkų Sąjungos. Gana jau snausti. Diebikime ir kvieskime brolius ir sesutes vienybėn — prisijungti prie LDS.

Kviečia Valdyba.

HARRISON, N. J.

Atnaujinimas.

Kaip buvo paskelbta, kad L. Vyršis N. Y. ir N. J. apskritys vakariene įvyks 13 d. lapkričio, tai dabar, del tų priežasčių, tai vakariene tapo atidėta ant sausio 15 d. 1922 m. Bus toje pačioje svetainėje, Harrison, N. J.

Komitetas.

Donany, gudybel advokato

PHILADELPHIA, PA.

Gerb. Lietuvos Atstovo atnaujinimas.

Kaip jau buvo garsinta laikra. žiniuose, kad spalio paskutinės dienosose mūsų miestą aplankys Lietuvos atstovas gerb. V. Čarnieckis, tai taip ir atsitiko. Spalio 29 d. jis su savo pagalbininkais g. Mastausku ir Viniku ant gelkelio stoties tapo iškilmingai patiktas miesto majoro vietininko, nes majoro namie nebuvo ir majoro automobilui nuvežtas į viešbutį. Po tam vakariene, priėmimo pnota — hankietas viešbuty Adelphi. Taip ant viešbučio, kaip ir ant mūs garsaus City Hall — Rotušės išdidžiai plevėsavu Lietuvos vėliava. Bankietas vedėju buvo advokatas Šilkas. Bankietas dalyvavo apie 200 ypatų; tarp jų net trys žydai ir jie laike bankieto nupirko už 500 dolerių Lietuvos Paskolos bonų ir pagarbai Lietuvos atstovo atnešė gėlių. Gi ant rytojau, 30 d. spalio gerb. Čarnieckis su savo padėjėjais buvo ant sumos šv. Kazimiero bažnyčioje. Gerb. kun. Karalius skydamas pamokslą, nukreipė visų domę link mūsų brangios gimtinės reikalų. Po pamokslų grūstė prisigirdo didžiulė bažnytinė svetainė. Pirmas kalbėjo gerb. Vinikūnas. Sulig mano nuomonės ir politikas besikarščiavimo ir geografais puikus. Antras kalbėjo, jas, advokatas Mastauskas, tai kuo puikiausias jausmadaris — atščiau žmogų užvarėja taip, kad viską pamiršti ir tik, jei sparnai išdygtų, nuskristum į Lietuvą — šalį didvyrių... Bet vienok savo ruožtu, jis moka taipogi ir puikiai patsiept tuos, kuriems Lietuva atrodė netobula — dar šalis... Po prakalbei adv. Mastausko, paraginūs gerb. kun. Karaliui, knivis tai tarp katalikų toj batalijoje už laisvę mūsų brangios tėvynės Lietuvos buvo kuovryiausiu vadu, prsidėjo pardavinėjimas bonų ir rinkima aukų tėvynės reikalams. Bonus su kitu veikėju pardavinėjo pats gerb. kun. Karalius ir bonų čia tuoj išparduota už 6,000 dolerių; gi gerb. Užumieckis, kuris taip labai daug pasidarbavo tame vajuje, čia tuo pirkto boną ir jį įtrojaus, ant vietos paaukojo Lietuvos valstybei, o aukų surinkta 130 dol. su centais. Laike pardavinėjimo bonų, taip čia, kaip ir Klemondos puseje, daug prigelbėjo kun. Karalius savo špolsais. Po to gi visko, kalbėjo Jo Ekselencija Lietuvos Atstovas. Bet jo ypatos ir kalbos aš nedrįsiu apkalnuoti. Bet... bet kad tik už aguonos grūdo būdau pamiršęs — laike pardavinėjimo bonų kalbėjo del Dr. Bielskis, vedėjas paskolos reikalų. Taipgi išparduota daug lietuviškų vėliavėlių. Atstova pasitiktas su giesmėmis ir gausmingu Valio! ir t. t. ir t. t. Tais pats maždaug atskartojo Richmondo pas šv. Jurgį, 5 val. vakare, tik žinia, kur kas mažesnį skalej. Čia bonų išparduota už \$2,000, o aukų surinkta 63 dol. su centais. Tik čia, ar sautiška (nuo šv. Kazimiero) ir tautininkai pyks ar ne, pyks — man vis vien — kaip korespondentas turiu sakyti tiesą — vargoninkas Grajauskas puikiai pasirodė; Jo choras "Rūta" ir jo išvintas duetas — Elena Jankutė ir Juzė Domeikiutė, tikrai kaip artistai — giesmininkai giedoję. Gale reikis pažymėti, kad be gerb. kun. Karaliuko ir kun. Karaliūnos bei gerb. Užumieckio, labai daug pasidarbavo tam reikalui gerb. klemonas šv. Jurgio parapijose, kun. Zimblys; gr. Grigaitis, Ungurius, Olbikas, Stadelinkas, Stasys Bairūnas, Jencūnas, Kalėdute, Dauknis, Kuraitis ir daug kitų, kurių meldžiu nepykti, kad nepažymiu, nes nekurių net pavardes pamiršau.

Dabar pažyminti, kad ir mūsų tautininkai po vadovystę p. Griniūnui kaip prigul prisiruošę prie tos tauti svarbios dienos. Bet jie, ne iš savo kaltės, pralaimėjo jai taip tagasi, kompaniją. Pirmoji batalijoje jie kapitulavo — bolševikai South pusėje miesto jiems visiškai išardė prakalbą, o Richmond puse, nors vienas komitetas ir buvo, bet jo veikla ir žmonės atkalbiniai.

gociaus, kurie tai pas juos kalbėjo, ir tuomi, kad pasibaigus prakalboms šv. Jurgio svetainėje, daug katalikų aukėjo, kad reikale jiems pagelbėjus, nes taip tu, kaip po ir ty, vienas tikulas — gelbėjimas tėvynės, prakalbos tapo ne suardytos. Bet... bet vis vien kaip man yra žinoma, medžiagėlės nauda iš jų yra žemiau minėta... Gale turin pažymėti, kad tas ne yr' tiesa, kad kaip nekurius kalba, kad p. Griniūnas netikusiai pasielgęs su pardavinėjimu bonų tose prakalbose. Jis taip-pat kaip ir kun. Kaulakis ragino pirkto bonų ir vienkart prašė, kad tie kurie negal nupirkti bonų, tie nors, sulig išgalės aukotų tėvynės reikalams. Ir taip-pat kaip pas katalikus, vienkart pardavinėta bonai ir rinkta aukos. O kad pasekmės buvo blogos, tai kaltė ne p. Griniūnas, o priešų mūsų brangios tėvynės Lietuvos — bolševikų kurie politikos reikaluose būdami spangais, be užmokesties — vel tui tarnauja lenkų imperijalistikiems užmamymams, — nes jei Lietuva, kaip kad jie nori, nusiginkluotų, tai sulig dabartinės politikos situacijos, ne Maskvos bolševikai, bet akstinami pranešais lenkų legionai, trumpiau negu įvidešimta keturias valandas iš visų pusių užplustų Lietuvą.

Spalio 31 d. mūsų miesto majoras užprašė gerb. V. Čarnieckį ant pietų ir Union League Club. Ant tų pietų buvo teipogi Mastauskas, kun. Karalius ir Užumieckis. Prie to gi tą dieną gerb. Čarnieckis, Mastauskas ir kun. Karalius kalbėjo prie žydų auditoriją ir, vis geriau ką nors, kaip nieko — parduota už 200 dolerių bonų.

Korespondentas.

MONTELLO, MASS.

Spalio 30 d. LDS. 2 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Po vasaros atilsio, visi nariai linksmai ir pilnu noru svarstė apie kuopos darbuotę ateity. Nutarė vienbalsiai surengti katalikų spandos platinimo savaitę. Taipgi prisidėti prie kultūros vajuos ir "kitų katalikiško sviesūmenės darbų. Taipgi išrinkta šteimantiems mečams kuopos korespondentas Vincas Pigaga. Smagu, kad šios kolonijos darbininkai taip gyvai pradeda krutėti. Linktina jiems geriausių pasekmių skleidime darbininkiško susipratimo ir vienybės.

P. G. G.

WESTVILLE, ILL.

Koncertas.

Spalio 30 d. čia įvyko bažnytinis koncertas prie atnaujintų vargonų. Puikiai nusisekė. Skaitlingas choras gražiai atliko savo užduotį. Programė dalyvavo kėli svėtimtariai. Programė atidarė triumfaliniu maršu — Hertz, Mr. W. Wales. Po jo choras dailiai padainavo "Kur dienos" — A. Staniškausko muzika. Labai gražiai ir linksmai sugiedojo, "Allegro Maestoro" — J. West. Prof. S. R. Burkholder išplėdė "galab" ant vargonų, "Flea as a bird". E. Stansberaitis solo labai gražiai išėjo. Paskui vėl choras "Panis Angelikum" — G. Baimi ir O. Bone Jesu — G. P. Palestrijna. Gražiai atliko vargonų solo — "Travatore", "Verdini" ir "Deo Gratias" W. P. Wales. Gražiai išplėdė tenoro solo: "Open the Gates of the Temple" — Knap M. H. R. DeLonge. Gražių balsų ir puikiai atliko Ave Maria — E. Marzo. Mergaičių choras išplėdė Meditation — C. Lifebre. Prof. S. R. Burkholder vargonais "The Palms" — Faure. Mrs. M. Seafar supran solo puikiai atliko, nes jos draugė jai komponavo smulkiu. "Adoroteli", vyrų choras puikiai atliko. "Schergoso" J. H. Rogers vargonų solo puikiai atliko choro vedėjas A. Staniškauskas. Taipgi puikiai padainavo Mrs. V. Piers, 79 metų amžiaus. Jos balsas gražesnis nei 20 m. mergaitės, nes ji jaunesnė būdama dainavo New York operoj. Pabaigoje buvo paliminimas su švenčiausiu Sakramentu. Koncertas puikiai nusisekė, nors vienas komitetas ir buvo, bet jo veikla ir žmonės atkalbiniai.

ORLAIIVIŲ LENKTYNĖS.

Omaha, Neb.

Įvyko vienuotinas orlaivininkų kongresas. Buvo surengtos lenktynės padangose. 12 orlaivių, neantais įvairias sunkenybes iškė 200 mailių. Visi orlaiviai buvo prekybi-

jo, kad neitų į bažnytinį koncertą, sakydami, kaip gali bažnyčioje dainuoti ir tikėti imti. (Pelnas buvo vargonama skiriamas), o to komiteto nei klebonas nei vargonpo ir ty, vienas tikulas — gelbėjimas tėvynės, prakalbos tapo ne suardytos. Bet... bet vis vien kaip man yra žinoma, medžiagėlės nauda iš jų yra žemiau minėta... Gale turin pažymėti, kad tas ne yr' tiesa, kad kaip nekurius kalba, kad p. Griniūnas netikusiai pasielgęs su pardavinėjimu bonų tose prakalbose. Jis taip-pat kaip ir kun. Kaulakis ragino pirkto bonų ir vienkart prašė, kad tie kurie negal nupirkti bonų, tie nors, sulig išgalės aukotų tėvynės reikalams. Ir taip-pat kaip pas katalikus, vienkart pardavinėta bonai ir rinkta aukos. O kad pasekmės buvo blogos, tai kaltė ne p. Griniūnas, o priešų mūsų brangios tėvynės Lietuvos — bolševikų kurie politikos reikaluose būdami spangais, be užmokesties — vel tui tarnauja lenkų imperijalistikiems užmamymams, — nes jei Lietuva, kaip kad jie nori, nusiginkluotų, tai sulig dabartinės politikos situacijos, ne Maskvos bolševikai, bet akstinami pranešais lenkų legionai, trumpiau negu įvidešimta keturias valandas iš visų pusių užplustų Lietuvą.

ZINIOS.

DIDELIS UŽSAKYMAS.

Chicago. — Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio kompanija užsakė 2,500 vagonų anglims gabenti. Atsėis \$4,500,000. Vien plieno tiems vagonams išeis 50,000 tonų.

KIEK DUODA UŽ DOLERĮ.

Berlin. — Lapkr. 3 d. už amerikonišką dolerį, buvo duodama 210 markių. Niekumomė iškili už dolerį tiek daug markių Berline nemo-kėta.

MINES SUKAKTUVES.

Chicago. — Socialistų Pildantysis koptetas pranešė kuopoms laikyti masmitingų lapkr. 7 d. paminėti keturių metų Rusijos bolševikinės revoliucijos sukaktuvės.

KIEK PADAROMA POPEROS.

Visame pasaulyje per metus poperos padaroma apie 8,000,000 tonų. Yra aprokuota, kad kas 10 metų poperos gamyba pakils ant 25 nuoš.

NEPRIPAŽIS NUTARIMU.

Maskva. — Rusijos užsienio reikalų ministeris pranešė alijantų ir Amerikos valdžioms, jog nusiginklavimo konferencijos nutarimais Rusija nejausis surišta ir priešinsis jų vykinimui.

RAUDONIEJI KALEJIMAN.

Stockholm. — Pereitą birželio mėnesį suareštuota arti tuzino asmenų, itartų daryme suokalbį surengti bolševikišką revoliuciją. Koturi iš sumintųjų nuteisti kalėti nuo pusanturų iki keturių metų.

ORLAIIVIŲ LENKTYNĖS.

Omaha, Neb.

Įvyko vienuotinas orlaivininkų kongresas. Buvo surengtos lenktynės padangose. 12 orlaivių, neantais įvairias sunkenybes iškė 200 mailių. Visi orlaiviai buvo prekybi-

